

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԻՐԱՎՈՒՆԿ ԱՊՐԱՅԻՆ ԵՒ ՓՈԲԵԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԲԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլիտիկայ համար Տարեկան 12 ֆր.
» Վեցամսեայ 6 ֆր.
Արտատպանի համար (երկու քիւր մեկ ծառայ) Տարեկան 14, վեցամսեայ 7 ֆր.
Քանիպայի » 2.60 տղ վեցամսեայ 1.50
ԿԱՆԽՈՒՎ ԿԱՐԵԼԻ

Համակ դրամ եռայն դրկեղ հետեւեալ հասցեով
ԽՐԱՎՈՒՆԿԻՆ «ԻՐԱՎՈՒՆԿ» ՀՐԱԳՐՈՅ. — ՎՍՈՒՆԱ (Պուլկարիա)
Редация на вѣстникъ
„Иравункъ“
ВАРНА (България)

Rédaction du journal
„Ira vounk“
V A R N A (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւն
ես չեն դրկուիր եւ յարմար դատաւար-
ները միայն կը հրատարակուին աւ-
րոյցովիկ կամ մասամբ:
Պատկերները տղը 20 սանթիմ. երե-
ւեմ տեղի անգամներու համար 20 0/0
զեղը կը լինի:

ՀԱՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

Հարգում թերթին մէջ երեցած
«Հարագրութիւն» վերագրի տակ
կրուածին մեր պատասխանը տալէ
տալ, կուզենք նախ իմանալ այդ
Հարագրութեան ներքեւ ստորագ-
րութիւն գնող մի քանի բանիմաց
անձերէ, որպիսի են Պ. Պ. Թո-
րոս փոխտեսն եւ Սարգիս Պօղոս
եան եւ այլն, թէ ինչ պայմանն
բոլոր տակ դրամ են իրենց ստորագ-
րութիւնը եւ թէ ստուգիւ հան-
րագրութեան մէջ նշանակած են
այն աղտոտ խօսքերը որոնք ի
հարկէ ոչ պատիւ կը բերեն իրենց
պէս հասկցող ստորագրողներուն
եւ ոչ ալ լաւ հետեւանք:
Կ'պատենք իրենց պատասխա-
նին ու կը խոստանանք անկէ վերջ
ցոյց տալ արժէքը հանրագրու-
թեան մը, որ չը գիտենք թէ ինչ
գեր յաջողութիւն սահմանուած
էր մեր յաջած խնդիրներուն մէջ:

ՉԵՆՔ ՀԱՒԱՏԱՐ

Բնական անյոյզի օրէնք մըն է,
որ բոլոր անհատական եւ կամ աս
ու ան համայնքին մէջ տեսնուած
բոլոր հանրական տխուր ու լաւ
երեւոյթ իր շարժանքի մըն են:
Այնպէս, բարձրացում, երջան-
կութիւն, թշուառութիւն, ամենքն
այն անցեալին մէջ առնուած քա-
ղաքական անխառնակ հետեւանք-
ներն են:
Ըսէ՛ վիճակը եւ հս քեզ ըսեմ
քու ձիրքը եւ կամ թերութիւնն
ըլդ: Ահաւասակ Ոգի օրինացի
տիեզերահաշակ վարդապետին միակ
տրամաբանական, միակ շնորհալից
պատկեր, զոր Բոլոր ու Ճակատա-
գիր կոչուած խրատիչներուն եւ
բնական կուտայ եւ տեւրակ կը դար-
ձունէ անոնց դարեւոր իշխանու-
թիւնը բոլոր հասկըցող մտքի առ-
ջեւ:

Այնքան, շատոնց անցե՛ր են այն
երանելի օրերը, յորում մեր միա-
միտ պայքարը ամեն արկած, ա-
մեն դէպք ու ամեն ծախսուած

գերընական ուժի մը վերագրե-
լով, սփոփանքի նուազ աղեկեղիկ
հառաչանքով մը կը մոռնային ա-
նոնց տպաւորութիւնները:

Այսօր ժամանակը եւ կամ տիե-
զերքի յառաջդիմութեան ոգին ար-
գոսի աչքեր տուեր է մարդուն
ընկերու եւ տեսնելու ամեն ինչ
մերկ ու յստակ իրենց յարակից
պարագաներուն ու պատճառներուն
մէջ:

«Ինչո՞ւ»ն այն հետախուզող աչ-
քն է, որ կը սեւեռուի ամեն դէպ-
քի վրայ եւ հմայքով մը կը քա-
կէ գաղտնիքներու կծիկը անխա-
բօրէն:

Անիկա, անհկասող վաճառա-
կանին, ինչպէս նաեւ հալածական
ազգի մը, տառապող մարդուն, ինչ
պէս նաեւ մարտիրոս ժողովուրդի
մը կացութեան ծանրութիւնը ճա-
կատագրին չի տար, այլ այն պատ-
ճառներուն, զորս՝ նոյն իսկ ի-
րենք ստեղծած են եւ թեւ թեւի
տալով, քաղ առ քաղ դիմած են
գաղտնիքի բերանը, ճիշդ դա՛նա-
կի դիմող ոչխարներուն տխմար
համակերպութեամբ:

Երբ գիպուածով կը լսես մենա-
խօսութիւնը կործանուած թշուա-
ռի մը «Աստուած իմ, ինչ եմ ը-
րած, որ այս ցաւալի վիճակը ու-
նեցած եմ», անմիջապէս փակցու-
նելուս «Եղբայր, ինչ չես ըրած,
որ այս վիճակը չունենաս»: Հա-
րուածին անկեղծութիւնը անվրէպ
է:

Մեր ազգային պատմութիւնը
թղթատղեկներուն համար գաղտնիք
չեն այսօր այն պատճառները, ու-
րոնցմով քանի մը հարստութիւն-
ներ հետզհետէ ինկան, շատ տը-
խուր անուններ թողլով ազգերու
պատմութեան մէջ:

Իրարու գլուխ պատուել, իշխան
իշխանի, եղբայր՝ եղբոր դէմ զին
ուել ու մոռնալ վերահաս արկածը
եւ կամ արտաքին թշնամին, աս
չէ՛ր միթէ մեր նախահարց չարա-
չութիւնը գրաւումը, նոյն իսկ այնպի
սի ատեններ, ուր ազգը անգին
սոսկալի ճգնաժամ մը կ'անցունէր
մահու եւ կենաց մէջ:

Ինկան այո՛ մեր հարստութիւն-
ներ այն միակ պատճառաւ, որ
արժանի չէին կանգուն մնալու:
Բաղդը եւ կամ ճակատագիրը չէր
որ դեր խոյզան այդ անկումնե-
րուն մէջ, այլ իրաց բնական ըն-
թացքը. դժբաղդութիւններ, զոր

մեր նախահարց եղբայրսպան կը-
ռիւր ստեղծած էր:

Հիմայ՝ որ այդ հին կեանքը չոր
պատմութիւն միայն եղած է ներկայ
սերունդին համար, ութ տարեկան
դպրոցական տղան անգամ կարող
է պատասխանել քեզ թէ ինչո՞ւ
մեր ազգային իշխանութիւնը կոր
ծանուած են ու մենք գերի մնա-
ցած ենք ուրիշ ազգերու, մինչ-
դեռ անցեալին մէջ իրերը այդպէս
չէին մեկնուիր հապա տմեն որ յա-
նուն արդարութեան ու յանուն
ազգային շահերու կուռել կը կար-
ծէին, ու այդ կուռելներէ եկած
փաստներն ալ Աստուծոյ նախասահ
մանութեան վրայ կը ձգէին քի-
փիք ապուշութեամբ մը:

Չարագոյնն այն վիճակը՝ ուր
հասած կը կարծենք մենք զմեզ,
չը ներքէ կրքէր, որ այսօր ալ յար-
եւ նման տխմարութեամբ մը Աս-
տուծոյ, բաղդին եւ կամ ճակա-
տագրին վերագրենք մեր տառա-
պանքները: Ժամանակն է, որ
հասկնանք թէ մեր արցունքները
մեր կամքներէն առաջ կուգայ եւ
մենք ենք միակ պատասխանա-
տուն այն վիճակին, ուր կը գըտ-
նուինք:

Ինչ ծաղիկ սպասենք տեղէ մը
ուր փուշ եւ գատակ կը սերմա-
նենք:

Ազգի մը վերածնութեան է՛ն
կարեւոր պայմանները յարմար չի
տոյ, կրնանք պատել, որ փրկու-
թեան ստուղը փայլի մեր հորիզո-
նին վրայ:

Մեր դպրոցները լքուած. ազգին
մտաւորական զարգացման գործը
յանձնուած է անանկ ողորմելի ա-
րարածներու, որոնք Եւսէ գատ ու-
րիշ ոչինչ չունին:

Միեւնոյն ամուլ դրութիւնն էր,
որ երեսուն տարիներէ ի վեր ձու-
լեց, ձուլեց դուրս նետեց ներկայ
սերունդը, որ կոչուած է փոխանց
ման անխառնափախ օրինօք իր ի-
մաստակութիւններովը օժտել եւ
մեր ապագայ սերունդն ուլ:

Այնպէս որ հիմա եւ ոչ ալ մօտա-
ւոր ապագայի համար չենք հաւա-
տար, որ մեր ազգային խրատ նա-
ւը շարժի իր տեղէն եւ դժբաղդու-
թեանց շարքին վերջակէտ մը դը-
րուի:

Քանի որ այն տարրը՝ որուն եւ
բիտաւարութիւնն անունը կու-
տանք, մեր մէջ առողջ ուժ մը չը
ներկայացնեն ու սահմանուած է

տակաւին շատ երկար տարիներու
համար իրարու գլուխ պատուելու,
այո՛, չենք հաւատար որ կարեւոր
փոփոխութիւն մը կրէ մեր վիճա-
կը:

Պատակաւորները, տեղեցողու-
թեան ոգին եւ բարոյականի բա-
ցակայութիւնն էր, որ մեր ազգա-
յին ազատութիւնը խորտակեցին:
Երբ միեւնոյն մոլութիւնները՝ այ-
սօր աւելի մեծ համեմատութեան
մը հասած, կը տիրեն մեր բար-
բերուն վրայ, չենք հաւատար, որ
այդ կործանուած ազատութիւնը
չուտով ձեռք բերենք:

Վերջապէս չենք հաւատար, որ
ազգը ազատագրուի օրուան մօտա-
յով. — ՀԱՅՆՈՑԱՆՔՈՎ:

Մարդիկ կամ ազգեր այն վիճա-
կը կունենան որուն արժանի են
իրենք:

Տ.

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Հարաւային Աֆրիկէն Անգլիոյ
գերեզմանը պիտի ըլլայ: Այս էր
շատերու հաւատքը երբ պատերազ-
մի դաշտէն հեռագրերը օրը օ-
րին կը հաղորդէին Պիլլըրի եւ
Մէթուէնի ձախողումները ու
Պօէրներու յաղթութիւնները: Սա
կայն այսօր այդ հաւատքը փոխ-
ուած ըլլալու է անշուշտ, երբ
Լօրտ Ռօպէրթս եւ զօրավար Քիչ-
ներ, պատկառելի զինուորական
ուժի մը կրթնած, կը սրբազրին
Հ. Աֆրիկէի քարտէսը, երկու պե-
տութիւնները պարզ գաւառներու
վերածելով եւ երկու անկախ ժողո-
վուրդներ հպատակեցնելով:

Եթէ երբէք քիչ օրուան մէջ
ինպատ Պօէրներու հրաշք մը չը
պատահի, թրանսվալի խնդիրը
լմնցած հարց մըն է այլ եւս, ու-
րուն մէջէն, Պօէրները իրենց ամեն
ունեցածի երբ կորսնցնելով, իսկ
Անգլիան իր գաղթային սահման-
ները ընդարձակելով եւ զինուորական
տեսակետով ալ կազմակերպուելով
դուրս պիտի ելնեն:

Թրանսվալի հանրապետութեան
մեծանուն նախագահը, ծերունին
Քրիկէր, մահամերձի ջղաճիգ ճի-

գեր կընէ Հայրենիքը Անգլիական անխուսափելի արեւադարձութենէն ազատելու համար։ Սակայն իր կրկնակ գիմումները, խնդրանքները, նոյն իսկ Ամերիկայի հպատակելու փափաքը կը մերժուին և ամեն անոնք որ իր ճգնաժամերուն մէջ լոկ պղատանական համակրանքով մը սղջունեցին զինքը, այ ոտը այ յոտախար կը ձգեն և Ուոլգայէրի մը չափ անկարելիոր ու անտարբեր կը մնան հանգէպ իրեն ու իր օրինաւոր պահանջումներուն։

Երբ նկատի ունենանք ուժերու այն մեծ տարբերութիւնը որ կայ երկու պատերազմիկներու մէջ, ու պիտու թեանց տեսական անտարբերութիւնը, պիտի տեսնենք թըրաւնաւոր Օրմանժի մահը՝ վճռուած քաղաքակիրթ ոչխարէն։

Խաղաղութեան և յառաջգիւժութեան միջնակայան տօնը համարուող Ալեքսանդրական տառաքելութեան զուարթութեանը ու խորիմ ճանքին հակառակ, կը շարունակուի Եւրոպայի տենդոտ վիճակը և ընդհանուրին սպառնալից թեան ջանքերը։

Կերմանիս՝ իր ցամաքային զօրութեան վրայ վստահ, ազմուկնեցող կը հետապնդի իր նաւատորմը զօրացնելու։

Աւստրիա իր խաղաղասիրական յայտարարութիւններուն հակառակ Պարքանեան թերակղզին՝ իր յատկանշական կէտ նպատակը աչքէ չհեռացնելու և իր ցամաքային ու ծովային զօրութիւնը մեծ ցնեղու կաշխատի։ Անգլիան՝ թըրաւնաւոր լանդրոյն վերջակէտը չը դրած, իրեն օրուան կարեւորագոյն խնդիրը դարձուցած է զինուորական կազմակերպութեան խնդիրը։ Իտալիա, որ չուզեր անոնցմէ ետմն ալ, շուարած ամսո անդ կը նայ թէ որու հետ պէտք է այս անգամ դաշնակցիլ, միջնակայան չը շրջանակին մէջ իր դիրքը պահելու և թէ երկրին տնտեսական տապալակը ամօքելու համար։

Իսկ գալով Ռուսիոյ իր ծայրագոյն Արեւելքի ռազմական պատրաստութիւնները փութացնելով հանգերձ ասդին եւրոպայի մէջ ալ անգործ չը մնար։

Ռուս պետութիւնը կը պատրաստուի յառաջիկայ օգոստոսին նըմանը չը տեսնուած տարիկան ռազմափորձ մը կատարել։ Որուն պիտի մասնակցին իր զինուորական ու ծերուն զբեթէ ամբողջութիւնը։ Այսչափ մեծ ռազմափորձ մը, տեղի կունենայ այնպիսի տառն մը՝ երբ Ս. Բէթերսպուրկի դահլիճը քաղաքական յաջող եւ կարեւոր գործունէութեան շրջանի մը մէջնէ, սա սովորական ռազմափորձ մը բլլալէ աւելի զինուորական ցոյցի մը նշանակութիւնը կատանայ եւ անուղղակի սպառնալիքի մը հանգամանքը կառնէ։

Իրաց այս ընթացքէն պղտիկ տէրութիւնները իրենք իրենց մէջ ամփոփուած ահաբէկ կը դիտեն անձուգարձը և կապտան վերջաբանին որ հաւանական է թէ պատմական նոր դարադուրս մը բանալի տիեզերական սրաքիւքով փոխէ։

Թիւրքիոյն ալ իր կարգին յաւնի մը վրայ է։ Հակառակ ներքին քայքայիչ պառակտումներուն եւ աննախանձիկ կացութեան իր բանալի կըն ու նաւատորմը վերակազմելու կը ձեռնարկէ։ Նոր հրահրութիւնը ու ապագանքներ կընէ եւ իր անգրգոյրեան մարտանաւները դարձաւ մոխր գոյնիւր ներկելու կեդր։

Անշուշտ ոչ ոք մտքէն կրնայ անցնել թէ թիւրքին ռազմական պատրաստութիւնները առանձին կշիռ մը կունենան միջնակայան շրջանակին մէջ։

Պապը Ալիին վրայ արտաքին ճնշումներ կը շարունակուին Ռուսիա բաւական խիստ ոճով մը կը պահանջէ թէնէտոս և Ռուսոս կղզիներուն մէջ նաւային կայաններու յատուկ տեղ մը, Սուլթանը անընդհատ տեղի տալու վրայ է արտաքին պահանջումներուն։ Պրանսա քանի մը օր է որ ձեռք անցաւ Սուրիա երկաթուղի շինելու մէջնաշորհրէ։ Թիւրքին բրած այս կենսական զիջողութիւնները և մէկ կողմէն զինուորական պատրաստութիւնները այնչափ իրար կը հակասեն որ այդ պատրաստութիւնք իր ժողովուրդը խորհուրդ և անգամ մ'ալ կողոպտելու համար հնարած միջոց մը կրնան ետեւորել, եթէ ուրիշի մը դըրմն ու հաշիւը չկայ հայկական, Մակեդոնական և ալլներքին իրենք զիրենք վարչական ներքին խզում կապելն են, որոնք հաւանականաբար պիտի յանգին արտաքին քաղաքական կապերն ալ փրցնելու ինչ որ քաղաքային է այս փլուտած և անխառն լիւրժանական երկրին։

Չին կայսրութեան կացութիւնը հետզհետէ ծանրանալու վրայ է։ Ասիոյ մէջ հասանալար մօտերս պատահելիք քաղաքական փոփոխութիւններուն չուկիտը բլլալ Չինաստանի սահմանուած է։

Չին կառավարութեան բարենորոգումներու մասին ցոյց տուած յայտնի հակառակութիւնը և օր քան օրէ ալ աւելի շեշտուող խառնակութիւնները, ու քրիստոնէից շարժերը, սպասուած ելքը փութացնելու բնոյթը ունին։ Եւ այս իրողութիւնները անշուշտ ալ աւելի պիտի մղեն Եւրոպական տէրութիւնները ժամ առաջ իրենց գործը տեսնելու, որոնք արդէն որոշ քայլերով երկնային կայսրութեան մէջ յառաջանալու վրայ են։

Ս.

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Պոլսոյ «Սուրհանդիսիկ» և «Բիւզանդիսիկ» թերթերը, Եգիպտոսի առաջնորդական հարցին նկատմամբ կը շարունակեն բողոքել յանձին Ալվապեան Յովսեփ եպիսկոպոսի կատարուած ընտրութեան դէմ, եւ յայս կը տածեն թէ Ազգայնորդ վարչութիւնը՝ հեռաւոր անօրինութեամբ մը պիտի զգուշանայ վարակիչ օրինակ մը բնծալել մեր շահամոյ ու փառասէր կարգ մը եկեղեցականներուն, անփութիւն նկատելով այն ընտրութիւնը, որուն հետեւանօք Ռոստոմ թի առաջնորդը կը հրաժարի հովուական պաշտօնէն այն թեմին ուրուն վրայ հազիւ տարի մը առաջ զինքը եպիսկոպոս ձեռնադրեց Ազգիս վեհափառ հայրապետ, պատուիրելով անոր հոգեւոյ չափ փառելու Ռոստոմ թի վիճակի ու գոյնոց նիւթական եւ բարոյական կարգաւորած գործին, եւ չը յաջանի զիրենք ցարչափ Ռոստոմ թի չուզին բաժնուիլ իրմէ։

Սոյն թերթերու կողմէ արտառայաւորած փափաքը արձագանք գտած բլլալ կիրիւի վարչական շրջանակի մէջ ուր կրօն, ժողովոյ հեղինակաւոր անդամներն, ինչեւ թերթերու գրածին նախելով, արդէն իսկ կրնաքիմանան սոյն ընտրութեան վաւերացմանը եւ ասի մէկէ աւելի պատճառներով, զորս գուցէ չուզեն մի առ մի թուել խառն ժողովոյ գումարման պահուն, որ յաճախ տարբեր մեկնութիւններ կը տուին այս բարձրաստիճան եկեղեցականաց կենսական տեսութիւններուն, անշուշտ իրենց պաշտօնակիցներէ ուսնց կողմանէ, որոնք զանազան առիթով ցոյց տուին թէ ազգի ներկայացուցիչն բլլալէ աւելի մէկ մէկ պրօկուրօրներ են պատրիարքարանի ժողովներուն մէջ։

Այս խնդրին հետ կապ ունեցող ուրիշ պարագաներուն անցնելու առաջ, հարկ կը տեսնեմ, ամփոփ կերպով անգամ մըն այ ներկայացնել Ամեն իզմիրլեան Սրբազանի ընտրութեան պարագաները։

1898ի ապրիլ 4ին, Եգիպտոսի գաւառական Երիսփոխանական ժողովը միաձայնութեամբ առաջնորդ կընտրէր Ամեն իզմիրլեան Սրբազանը, որ նախօրոք ալ իբրեւ առաջնորդ քանի մը տարիներ խիստ արդիւնաւոր պաշտօնավարութիւն մը ունեցած էր հոս։

Ժողովը Մատթէոս Սրբազանի ընտրութեան յետոյ, մինչեւ այն տեսն չը տեսնուած հակասահմանադրական եւ եզական քայլ մը առած էր երկրորդ ընտրութիւն մ'ալ ընելով, յանձին Ալվապեան եպիսկոպոսի (այն տեսն վարդապետ) նկատելով որ, եթէ երբէք Ամեն իզմիրլեան Սրբազանի ընտրութեան վաւերացումը դժուարութիւններու հանդիպի, ընտրութեան և պատրաստուած առաջնորդ մ'ալ ունենան։

Թէեւ այն տեսն ժողովին հակաօրինական և փափկանկատութեան հակառակ այդ քայլին դէմ գիտողութիւններ եղան, մանաւ-

աւնդ որ Յովսեփ վ. Ալվապեան ալ այդ թուականին Ռոստոմ թի առաջնորդ ընտրուած և պաշտօնավարն ալ գացած էր, և միաժամանակ այդ եկեղեցականին վարչական ընդունակութիւնը Եգիպտոսի ազգայնոց անձանօթ բլլալն ալ լուրջ խնդիր մ'էր։

Նոյն միջոցին Եգիպտոսեան Արաբկիրցիք բազմաթիւ ստորագրութեամբ հանրագրք մը ներկայացնելով Երեսփ. ժողովին, առաջնորդ կուզէին Տ. Եգիլ եպիսկոպոսը։ սակայն դիւանէն իրենց յայտարարելով որ Ամեն իզմիրլեան Սրբազան ընտրուած է առաջնորդ՝ գահաւանակութեամբ համակերպեցան։

«Իրաւունք»ի ընթերցողներուն անձանօթ չէ Մատթէոս Սրբազանի ընտրութեան առթիւ Օրման նեանի բրած յայտնի օրինական զեղծումը և իր խիստ քննադատելի արարքը զոր անեցաւ հանգէպ Ս'ժ Պատրիարքին։

Օրմանեան Պատրիարք երբեք իսկ իր ձեռք թաղեց Ամեն իզմիրլեանի տեղեկագիրը, կրօնական ժողովոյ բարձրատեման անդամներէ ուսնց ընդդիմացուն Ալվապեան եպիսկոպոսի ընտրութեան վաւերացումին, սա շատ բանաւոր և փափկանկատ առարկութեամբ թէ՛ նախկին Պատրիարքին բնութեւնը ծանուցանող տեղեկագիրը քանի որ բարձի թողի կըլլալ, անոր հետ ալ պէտք է մէկ կէզմ դրուի Ալվապեան Եգիլ պոսի խնդրին ալ, որ արդէն ինչ նին բեկանելի է օրինական սկզբունքի դէմ բլլալուն համար։

Միեւնոյն տեսն սա շատ տրամադական դիտողութիւնն ալ է. զամ է կրօն. ժողովի անդամներէն թէ, երբ պատրիարքարանը որոշած է եւ Ազգ. կեդր. վարչութեան Եգիպտոս հրահանգներ տրուած է որ անպաշտօն եկեղեցականներէ ընտրէ իրաւաւորը, պէտք է որ բեկանէ հիմալ Ալվապեան եպիսկոպոսի ընտրութիւնը Պատրիարքին եւ պատրիարքարանի հեղինակութիւնը չը ձգելու համար և այսպէսով գիտնայ իր որոշումին ալ յարգել տալ։

Ինչպէս կը տեսնուի Պատրիարքարանի չիմանակին մէջ գտնուած Պրօկուրօրներէն զատ կը գտնուին եղեր մէկ կամ երկու բարձրաստիճան եկեղեցականներ որոնք համարձակած են բողոքել Օրմանեան օրինակի գործին դէմ. եւ ազգային շահերու խստապահանջ գտնուելու փափկանկատ մեծանուն ընտրելի արդար իրաւունքին համար։

Այսօր, շատ լաւ գիտենք մենք Գահիրէցիքս թէ ինչեւ անցած դարձան Ամեն իզմիրլեան Սրբազանի օրինական ընտրութիւնը բնականու համար։ Երբ Օրմանեան իբրեւ Պատրիարք պաշտօնապէս հոս հրահանգներ կուտար անպաշտօն եկեղեցականներէ մին ընտրելու իբրեւ առաջնորդ, միւս կողմ-

Ի Ր Ա Ք Ա Ղ

Պաթուկի հայերը 800 ստորագրու-
թիւն կրող տեղեկագրով մը վեհ. Հայ-
րապետին գիւմրով յայտնած են թէ ի-
րենք որոշած են այսուհետեւ տարե-
կան թոշակ վճարել քահանաներուն,
եւ անոր փոխարէն ժողովուրդն ալ
ուղղակի եկեղեցւոյ վճարէ իր տուրքե-
րը: Ն. Ս. Օծուկիւնը հաստատելով
այս կարգադրութիւնները՝ վաւերացու-
ցած է քահանաներու թոշակ վճարուե-
լու գրութիւնը: Եւ հրամայած որ ընդ-
հանրանայ:

Առնուած տեղեկութիւններու հա-
մաձայն Եղիպտոսի մէջ կազմուած Որ-
թախնամը որ Եգիպտոսեակ վասպու-
րականցիներու նախաձեռնութեամբ
կազմուած է. այս անգամ 6 որդերու
պաշտպանութիւնը եւ ստանձնելով իր
պաշտպանեալներուն թիւը 8ի բարձրա-
ցուցած է:

Պաթուկի նշանաւոր ճարտարա-
գետի մը յատկաձեռով Սկովտիոյ մէջ
ընտիր կարմիր կրանիտէ պատրաստուած
շքեղ դամբարան մը Ալէքսանդրիա բեր-
ուելով պիտի դրուի հանգուցեալ Նու-
պար փաշայի գերեզմանին վրայ:

Գաւառային կարօտութեանց նկատ
մամբ պատրիարքարան բազմաթիւ գը-
րութիւններ հասած են:

Պ. Զարեհ Բէքմէզեան Վիէն-
նայի մէջ բաւական կարեւոր դիրք եւ
անու. ունեցող հայ մը քանի մը շաքաթ
առաջ ամուսնացեր է Օր. Կիգի Քլէ-
բէճեայ անուն աղջկան մը հետ որ
Վիէննայի բարձր դասու. պատկանող
ընտանիքէ մ'է եղեր: Ամուսնու-
թեան հանգէսին ներկայ գտնուած են
բարձրաստիճան անձնաւորութիւնք եւ
պատկազրութիւնը կատարեր է Աւս-
տրիոյ Գահաժառանգ Արչիդուքիին ռախ
կին ուսուցիչը Տ. Մարչալ եպիսկոպոս:

Պատրիարքարանի խառն ժողովը
իր վերջին նիստին մէջ Ռոտտսթոյի ա-
ռաջնորդ Յովսէփ Ալվազեան Եպիսկոպո-
սի Եգիպտոսի տառնորդական ընտրու-
թիւնը վաւերացնելով Ռոտտսթոյինե-
րուն ալ ընտրութեան հրահանգ տուած
է:

Ներկայ ամսոյ 21ին (Ը. Ե.) Հայ
կական ընթերցարան մը բացուեր է

լով անոր բեղմնաւոր կեանքի հազար-
ու մէկ յիշատակները. ողբ մը՝ զոր
նոյնպէս Քեզ կը ձօնեմ ահաւանիկ:

Քոյր, զի մեռնիմ սառ աշխարհ,
Քու կառոտով վշտահար
Ե՛կ արտաւտել զիմ դիակ
Որպէս իմ բուն ողբերգակ
Արցունքներ սուր սեւ հողին
Ոսկերջն ցոյ գովազին:

Քեզ ի մահին իմ մահուան
Թե չի տեսայ մի անգամ,
Աստուած սիրեւ, գեթ յետին
Յարգանք մը սուր յարգին:
Անեական հաւերոյ վարդ շրթնեղ
Ա՛խ մը կողմէլ սաք արեւոյ:

Ինչ չը վաշտած հաւանիկն
Տալիք պատկն իմ ձախիկն
Խորշակն եկաւ՝ ա՛խ, իսպառ
Ձայն քարշաւեց սօրահար
Պատկն տեղ տառ արհա-
Ինչ արեւ մը դիւր պաշտեղիս:

Ի տեւ ի տեւ չը հասած,
Դեռ հարսիդ գիրկ չը նետուած,
Ան հողին հետ ցուրտ արեւով
Անոյ մեղաւիք անգորով
Մարդեմ որ դու հարսնանաւ
Դիրքն յաւեւ մոռանաւ:

ՄԵՆԱԿԵԱՅԸ

միակ հօրը կա՛մը կատարած ը-
լալու համար իր ամբողջ հեղինա-
կութեամբը կաշխատաւ Ալվազեան
եպիսկոպոսը Եգիպտոսի բերել
տալ, եւ այդպէսով ինքն ստանալով
կրնէ մեծ Պատրիարքին իրաւուն-
քը:

Տարակոյս չը կա՛յ որ Յովսէփ
եպիսկոպոս Դուրիան Որդապետի
օրինապահութիւնն ու փառնանքը
կատարութիւնը չը պիտի ունենայ
եւ պիտի վազէ Ներսիսի օսկերիս
հովիտը լքելով Ռոտտսթոյի աղբա-
տիկ թեմը, ինչպէս անգամ մ'ալ
լքեց Տրապիզոնը, իրը ջարդերը
այդ քաղաքն ալ աղքատացուցին:

Որչափ հակասութիւն Գրիգոր-
սի եւ իր եկեղեցւոյն բարձրատի-
ճան մէկ պաշտօնէին մէջ:

Բայց արդար խնդիր մը միշտ
իւր լուծումը կը գտնէ. թէ եւ
երբեմն քիչ մը ուշ:

Թ.

3 մայիս 1900 Կախիք

ԹՂԹԱՎՑՈՒԹԻՒՆ

Փ. Պոլիս, 16 մայիս

Պատահմամբ ձեռք անցնելով զԵր-
պարտի թերթին 227 թիւը, «Յառաջ-
դիմական մը» շլացողիչ գլխաւոր տակ
վերնոց (.) գրութիւն մը կարդացի:

Արդարեւ աւելորդ ձանձրոյթ մ'էր
ինձ, յառաջդիմականի թափանցիկ քո-
ղին տակ գլխաւոր տուած այդ պարո-
նին պատասխանելով, եթէ նա ամօթ-
խաձութեան ամենաշնչին նշոյլն ունե-
նալով, իր գրութեան մէջ քիչ մը ա-
ւելի անկեղծ եւ ազնիւ գտնուէր: Բայց
նպատակ չունենալով իր հայտնութիւն
ներուն պատասխանել, պիտի յիշեմ
փաստեր միայն, եղբայրացութիւնը թող-
լով Իրաւունքի ազնիւ ընթերցողներու
ողջմտութեան:

Պարոն յառաջդիմականը կըսէր.

«Ընտրութեան նախորդ օրը, մեզ զի
մեկով երկու անձնաւորութիւններ, որ
հոգաբարձու էին, առաջարկեցին հա-
մաձայնութեան գալ իրենց հետ ընտ-
րելիներու մասին, մենք ալ համաձայ-
նելով բաժնուցեցանք. բայց յաջորդ օ-
րը անսեղանով թէ համաձայնութեան

Հանրութեան յարգանքի արցունքն
է, զոր կը ձօնեմ անմահ Ն. ի յիշատա-
կին քու միջոցաւ. եւ քեզ՝ հետեւեա-
լը, նոյն իսկ մահուանը օրը գրուած:

«Թշուառ Արքայ,
«Ձեզ գիտեմ ինչ գէշ նախազգացում-
ներով կը տանջուէի, երբ իմացայ այս
առաւօտ գոյժը, որ կուգար Քու ըն-
տանեկան յարկի երջանկութիւնը տա-
կըն ու վրայ ընել եւ պարտութեան
մատնել անյաղթելի Քու սիրտը:

«Ան. որ մէկին կարգահատէր, միւսը
կարճամարտէր ու շատին ազապաշտան
հայեացքներուն անդրդուելի կը մնար,
տարին, զրին, բանտարկեցին, այն-
պէս չէ՞, սեւ փոսին մէջ Ն. իդ հետ,
սիրտդ, կրտս, զոր ոմանք քար կը հա-
մարէին եւ շատեր անուաճելի. ըսէ՛,
թշուառ Արքայ, միթէ չը հալեցա՞ւ ա-
նոր կազմուածքին հետ եւ չը նուաճե-
ցա՞ւ մէթրի չափ նեղ փոսի մը մէջ:

«Տեսա՞ր. մէկ կողմէն Քեզի կուտան
միւսին աշխարհ, որ անբաւական կը գըտ
նեա Քու թուրքերու հով տալու, կամ
զքեղ պարուհիներու եւ միւս կողմէն
առջիկ կը բանան մէկ նեղ գերեզման,
ուր ամբողջ էութիւնդ կը կազմաւու-
ծուի եւ սիրտդ՝ կտոր կտոր ի կեր ան
նշան որդերու կը մատնուի: Ասի Աս-
տուծոյ կատակն է. . . : Կատակ մը
որ Արքայը կը լացնէ:

Խոստումը գրեւորած էր, մենք բոլոր-
վին ձեռնպահ մնացինք ու հակառա-
կորդներու կողմէ ընտրուածները եղան:
Յ. Աղաման, Ա. Թորագապեան, Գ.
Թէվէքէլեան, Յ. Գանթարեան եւ Ա.
Ա. Գազազեան. առաջին երկուքը ու-
րովհետեւ նախախնայ էին մեր վար-
ժարանին, բողոքեցինք կառավարու-
թեան եւ բեկանումը պահանջեցինք:»

Հոս արդեօք ներքի՞ք է հարցնել,
պարոն յառաջդիմական. Ա. ինչո՞ւ
ուրեմն յաջորդ օրը խաբել փորձելով
ձեր հակառակորդները, ձեռքի տակէ
զաղտնի քուէաթուղթեր կը պատրաս-
տէիք ձեր «Թայֆա»ին կուսակ-
ցական ազատ կրքերուն ծառայող փող
հարները ընտրել տալու: Բ. — Երբ
գուր ձեր համաձայնութեան փափաքող
ներու գրեւոր կը պախարակէք, ին-
չո՞ւ ձեր այս բրածէն չէք անշար:
Գ. — Եթէ գուր ինչպէս կըսէք, բոլո-
րովին ձեռնպահ մնացիք, ո՞վ էին ա-
նոնք որ քուէ տուին Պ. ի եւ Ս. ի,
չըլլա՞յ թէ հոն գտնուող Պուկարական
պաշտօնեաները ըլլան: Դ. — Երբ գուր
ձեր փոքր ցաւը եղող երկու անձնաւո-
րութիւններու կը հայհոյէք տգէտ,
անպատկառ անուանի տալով, ինչո՞ւ
Պարոն Յառաջդիմական, պահ մը չէք
յիշեր ձեր ընտրելիները, կը մոռնա՞ք որ
ձեր քուէաթուղթերու հինգ անձերու
մէջ կը գտնուէին «պատկառելի եւ
գիտուն», երկու անձեր, եւս, որոնք ի-
րենց ունեցած պատկառնութենէ եւ գի-
տութենէն զատ իւրացուցած են նաեւ
ազգին գրամները, մին 12 յիւսեւ 15 տա-
րուան սովոր, բացէք ազգային Մայր
սովորին 14րդ. երեսը, իսկ միւսն ալ
1869էն 4500 զրոյ. 3ի տարուան տո-
կոս, երես ճիշդ 15րդ.:

Տեղեկ չէք ասոնց, ուրեմն մեղա-
դրեցէք ձեր տգիտութիւնը, ու եթէ
անեղեակ էք եւ դիտակցաբար կ'ընտրէք,
ամօթ է ձեզի «որ զմիտեկս քամէք եւ
զուղտս կլանէք:»
Իսկ գուր, լոյսի տիրացու, շարունա-
կէ քու վերնոց գրութիւններդ, որով-
հետեւ անոնք քու կաշիդ ապահովու-
թիւններն են: Շնորհակալ եմ «ապրիք
որ տեսնէք» կը մաղթեմ ինձի, եւ ալ
քեզի, բարեկամս, փոփառէ՞ք «գրեցէք
որ կարգաք» պիտի մաղթէի. եթէ
ժամանակ ունենայի ձեր կրկնողները
կարդալ. . . ո՞ր միաց անոնցով ըզ
բաղիլ:

ԿԱՅՐ

«Հէ. Արքայը կուլայ: Ուրեմն եւ դու
անմահ չե՞ս, ինչպէս կուգէր տեսնել
Քու լայն մտածումներդ խնկարկու-
եալով եւ աչքդ՝ ունին տակաւին լե-
զի արցունքներ ու սիրտդ՝ մարդկային
աղեկէզ հառաչներ:

«Լա՛ց, հառաչէ՛, մահկանացուի մը
բաժինն է անի, միթէ արուէ՛, ետ ա՛ռ
փոսէն Քու սիրտդ, Արքային պարտ-
քըն է ասի. . . զի գուր այն աղջի-
կըն եւ, որ նախապաշարուեցինք ցան-
ցը խզելու, մարդու բարօրութեան
յաւթեղնական շինուածքին քար ու ա-
ղիւս կրելու եւ ստով ի մասնաւորի
Հոյ աղջիկներու լուսամբու աւազիկա-
ներէն մէկն ըլլալու կոչումն ունիս:

Այնքա՛ն լալ, որ փոսին մօտ ուրիշ
վի՛ն մըն ալ բայցուի, կամ ճարգին մօտ
ուրիշ լոյս մըն ալ չի՛նչուի, կեանքի
առեցողութեան հին ու բարբառիկ մէկ
սովորութիւնն է ասի, որով ընկերու-
թիւնը կը տու մէջ շարաշար:

Յոյց տո՛ւր ուրեմն, որ եթէ իբր
քոյր կուլաս, իբր Արքայ կը միթէ ար-
րու իս եւ իբր ճշմարիտ Հայ աղջիկ փո-
սէն գէպի ընկերութիւնը կը դարձու-
նեա քու երեսդ:»

Ն. իդ սրտածմբիկ ողբն է, որ հինգ
տարիէ ի վեր կեղեկեղբոյ յայտնի
հայ գաղութին մէջ, անմոռաց պահուե-

ՍԱՆՏԻԿԻ ՅՈՒԹԱՏԵՏՐԷՍ

ՇԻՐՄԻ ՄԸ ԱՌԹԻԻ

սո Օր. Արքայ

Հինգ տարիէ ի վեր կսկիծ մը կը պա-
հեմ ներսս: Ի գու՛ր փնտռեցի հետքդ,
որ այդ կսկիծները քու առջիդ թա-
փեմ: Անեւ կողմէ բացատրական պատաս-
խան կանչելի, երբ վերջապէս բարե-
կամ մը առանց հասցէդ գիտնալու ի-
մացուց ինձ թէ տակաւին կապրիս ու
միւսնայն անվեհեր աղջիկն ես. խի-
ղախ, կուտող ու անվախ:

Պրպտեցի Սալոնիկի Յուշասետրս,
կարեւոր գէմքի մը անհետացման նը-
ւիրուած քանի մը տողեր գտայ հոն,
զոր հասցէդ գտնելէ յուսահատ, այս
էջերու մէջ կարճանագրեմ:

Այդ տողերը՝ ինչպէս պիտի տեսնես
եղբորդ չեմբին կը վերաբերին. երի-
տասարդի մը, որ իր ապրած դաղու-
թին միակ ճաղիկն էր:

Դու գոցէ մոռցար այդ յիշատակը.
բայց հանրութիւնը, որուն հետ եւ
ես երբէ՛ք. վաճաղի ինք՝ իրեններու
չափէն աւելի փարած էր հանրութեան
չափուն:

Բարիլի մէջ, ուր ամեն օր հայ հասարակութեան տրամադրելի պիտի ըլլայ: պիտի գտնուին եղեր թէ ազգային եւ թէ օտար 30 թերթեր:

ԹԻԻՐՔԻԱ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

Թիւրք հիւքիմէթի Ռումէլի վի
լայէթլէրինտէ սաքին Պուլկար է-
հայլահ պու կինկէրտէ եհնէ ֆէվ-
զէլատէ թաղիեք իթմէքտէ տիր :
Ճիւղի պիր շիւպհէ իւզէրինէ պիր
թազրմ Պուլկարպուր տէրտէսթ
վէ հապս իթմէքտէ , խուսուսի օ-
լարադ մէքթէպ մուալլիմէ
ըինի թաուգիւպ իթմէքտէ իմիշ :

— Պու Կիւնլէրտէ ալքիսոն հա-
վատիսլէրէ նաչարէն, հոտուտ
թարաֆլարընտա հէնի Պուսկար
չէթէլէրի վուհաւ ր իթմիչ տիր
Պիր վագըրթտան պէրու ֆէտփրիւ-
լի. ճիվարընտա տօլաչան պէչ քի-
չիտէն իպարէթ պիր Պուսկար չէ-
թէսի թիւք տաքէրլէրի թարա-
ֆընտան մուհասէրէ օլարազ շիտ-
տէթլի պիր միւտալ րպպտէն սօն.
րա տէրտէսթ օլընիլլար : ֆէզու-
Եաննա թարաֆլարընտա Արապ
Նազարի իսմի իլէ մէչհուր պիր
չէթէ րէիսի քէնտի ալթը րէֆիգ-
լէրի իլէ պէրապէր էլէ կէչիլի
տիր :

—Թիւրք օրտուսընդն իսլահը
իշխն ֆէվզէլաւտ զոյրէթ ոլըն.
մագտա տըր. պոնըն իշխն Ալ
ման զապըթուարը տա օգրաշմագ
տա իմիշէր. Ու մուսէն հէնի թօփ
լար վէ թիւֆէնկէյր տաղըտըրաւ.
ճագ իմիշ. քէզա Օսմանլըր գըրհ.
լըլալըն թամիրի իշխն աէ Լվրո.
բանըն մէշհուր ֆապրիգալարը ի.
լէ միւզաքէրէ պիթմիշ օլմաղլէ
մուզափէննամէ իքի թարաֆտան
իիզալանուպ, սէֆինէլէր պու կրան
լէրտէ հօլա չըգարլըաճապար ի.
միշ:

— Սթանպօլտան Լնտրա կազէ
 թալարնա գերիւն պիր թէլէկրա
 ֆա նազարէն էրմէնիստանտա վէր-
 կիւէր թօփանըաղը զէման էրմէ
 նիւէր իւզէրիէ իճրա օլընանթազ
 երգ իշիւն Սթանպօլ Ռուս էշիսի
 Պապը Ալիէ շիքալէթ իթմիշ
 տիր :

Էրմէնիլէրին պիւ թագժմբ վեր
կի թահսիլ իտէնլէրին զւլուարըն
տան գուրթուլմագ իշին իսլամ
սմաղա մէնգուր օլմագտու , վէ պիւ
չօգ քէօյիկլէրտէ թէքուր Ռու
սիայա հիճրէթէ հաղըրլանմըլլար
տըր :

— Սլոնակայ Սևաորիա սէֆարե
թի աթաշէ միլիթերինէ (զինւորա-
կան կցորդ) քէնտի հիւքիւմէթին-
տէն մուհիմ պիր մէմուրիյէթ մախ-
սուսա իլէ իրմէնիստան էյէ
Ռուս թիւրք սհիօրը թարաֆլարը
նա կիթմէք էօր օլընմըշ իտի, Պու-
սէպէպլէ Սլոնակայ քէսմի տաիրէ-
լէրտէ ալթիւսթիւք իլէրի կելմիշ
տիր, թիւրք հիւքիւմէթի մէզ-
քիւր աթաշէ միլիթէրէ հօլ թէզ-
քէրէսի վէրմէք իսթէմէմիշ հաթ-
թա վարօրտ կիրտիկի գէման,

տաւ լայնիւ վաւարթաւը իւէ մէնն օ
լընմըշ տըր : պւնըն իւզէրինէ ա
թաշէ միյիթէր կէրի տէօիւպ
սէֆարէթ մայթի վաւարընա կի
րէրէք տաղու Լօյտըն Օռօռ վա
ւարընա կիրէր քի հէման օ տրա
Սթանպօլտն աշըլըր :

Ռուս սէֆարեթի լազըմ կէլէն
թավսիլէթնամէլէրի վէրմիշ տիր :

ሆኮፊኔኒሂሂኮፊኔ

Իտալիա վե Ճարտն տեօվէթը
 րի պէնիտէ ախիւրէն թանգիւ
 օլընտն պիւր մօ գօվէէնտմէ մօնի
 պինճէ պիւր չօգ Ճարտնիտալը գա
 պըլմօն իքմօլը թօնհօլ իչիւն ի
 տալիա օրոտուսր իլէ տօնտմօսըն
 տա խըմմէթ իտէճէլքլէր վէ պո
 նա մօ գօպիլ տէ Ճարտն հիքիւ
 մէթի իտալիտա թիճարէթ իչիւն
 քէնտի մէմալիքիտէ պիւր թագըմ
 ստէհօւլէթ կէօսմէրէճէք իմիլ :

— Պօէրլերէ դալէթ մուհիպ Ո՛ր
Բռասոն իսմինտէ 70 հաշընտու
պիր ֆրանսար Ո՛րէֆքինկին զապ-
թընը իշխմտիկինտէ քէնտիսինի
էօլտիս րմիշ տիր :

— Աֆրիկանըն զորայ թարաֆըն
տա ճեզալիւր էյալէթինէ հէմ հու
տուտ Մարօք հիւքիւմէթի իլէ
Ֆրանսա պէնինտէ պիր մուհարէ.
պէնին զուհուրը պէքէնմէքտէ տիրւ
Ճէզալիւր Ֆրանսաը հիւքիւմէթի
հուտուտ պաշընտու քիւլլիյէթի
տակէր թօփամագտու տրր :

—Տիրիբրին տառադրընտա պու-
լենան Ամի, իկա օրաուսը զա-
պըթանդարրոնան 300 քիշի իս-
թիֆա իտա պ մէյտանը մուհարէ.
պէլի թէլք իժմէք իսթէմիշէր
խէ տէ . իսթիֆալարը գապուլ օ.
լընմուրշ տըր :

— Ռուսներն թորթ Արզիւր-
տէ կէօրտի կի հազարլըզարտան
եազընլարա : Ճարոն իյէ Ռուսիա
պէնինտէ պիր մուհարէպէ պոչ
լարաճապը գապիյին իմիւտ օլըն-
մազտա ալր : Ռուսիւ հէման հէր
կիւն Ձին հուարտը պօրքնա հէ-
քիւլէր, կ'ոբաիւնլէր վէ էլրէթի
հասթմահանէլէր հօլլամպտա, վէ
պիր թալաֆտան տա պիր թալըմ
էհէմիյէթի հօգթալարտա սակէր
տօլտուրմապտա ալը :

— Էօնիւմիլաէքի ալաֆորնկա
 Թանիւս ալընաու ումում ինկիլթէ
 րա միւսթէմիլքիւթ թիճարէթ
 օտաւարը միւրախաւարը Էօնո.
 րայա կէլէքէք ինկիլթէրա թիճա.
 րէթինի ուաճա զիյաւտե պէօյիլթ.
 մէք վէ թէվսի իթմէք իշի.ն իճ.
 թիմա իաւճէքլէք իմիշ.

— Եռուստի գրաւը կէշէյէրտէ
Յաթրաստա քէնտօսինէ մախտու
պիր հէր սաթըն ալմըշ, պու իշ
իշխոն Բաթրասա հօլլանըլուն աւ-
րայ մէմուրը մէլքիւր թօփրաղը
գըւլ նամընա սաթըն ալտըղը պէ-
ման նիզամէն մահալի հիւ քիւմէթ
տայիրէսինէ խապէր վէրմէք լա-
զըմ իքէն, մալլիւմաթ վէրմէտէն
իշինի պիթիրիւր, Պունըն իւլէրի-

ին Բաժնիկան էմլաք մէմուրը տու-
 յարադ. գրուրը 82,80 ֆունդ էէ.
 զայի նադտիլէ, հիւքմ իտուպ թա-
 լէպ իթմիշ տիր, Գրուր քէնտիր.
 Նին ճէզայա տիր շտուկիին տու յուն-
 ճա հէման օ բարանըն վէրիմէսի
 էմր իթմիշ տիր :

— Մէֆֆընիկին գուրթումսըն-
տան տօլալը ինկիլիթէրատա իճա-
օլունան շէնիլքլէր հատտընը աշը-
րուպ գարըըրզլըգ տէրէճէսինէ
վարմըշ տըր . զապըթու պապը եէս
լէրտէ ահալոյի զապթ իթմէք ի-
շիւն աթէշ իթմէկէ մէճպուր օլ-
մուշ . մէքթէպ թոյէպէլէրի սէ-
վինճլէրիտէն . բասթ կլէ խանէ-
լէր իւզէրինէ հիճիւմ իտուպ հը-
գարագ պէօյլուք աթէշլէր հագ-
մըշար . Հիքիւմէթ թուրումպա-
լար ճէլպ իթտիուպ աթէշլէ-
րի սէօնտիւրմէկէ մէճպուր օրմըշ
տըր . Էպրտինտէ թէքրար մէք .
թէպ թոյէպէլէրի քէնտի մուալլիմ
լէրինտէն պիրիսին իւզէրինէ հիւ-
ճիւմէ ֆէնու հալտէ տէօյիլի շլէր
Պօէրլէրի տըմագտա օրտուղու ի-
շիւն . Տիկէր պիր թարաֆտատա
Ֆրանսըպար Պօէրլէրէ մուհիպ օլ-
տըզարը իշիւն Ֆրանսըզ մահալ-
լէսինէ հիւճիւմ իթմիշլէր . հիքիւ-
մէթ տէրաքապ եէթիշլէրէք ֆրան-
սըզ մահալլէսինի ինկիլըզլէրին
հիւճիւմինտէն Նարկէմէք իշիւն
քօրտօն ալթընու ալմըշ տըր :

—Նիւ-Եօքսթան վերիլէն պիր
թէլէկրաֆա նազարէն Ռուսիան
Չին վէ Ճարոն սուլարընտարի տօ
նանմասըն արթըտորդընտան տօ
լալը Ճարոն հիւրիմէթի տէ քէն
տի ումու լիմանլարընտա թօրփի
լէր վազ իթմիշ տիր , իշպու թէ
լէկրաֆտա Ռուս վէ Ճարոն պէյ
նինտէ պիր մուհարէպէնին զուհու
րը քէզա բէք եագըն կէօսթէրիւ
մէրտէ տիր :

— Զինատանըն պաղը է յալել լ-
լէրինտէ զուհուր ի թմիշ օյան գա-
րը շըջը գը կրթութիկէ պէօյումէք-
տէ տիր, հիւքիւմէթ շաշըրմըշ
պիր հայտէ էօթէ պէրի ասկէր
սէվը ի թմէքտէ իսէ տէ հայա էօ-
նիւնիւ ալամամըշ :

ՄՈՒՅԱՐԷՊԷ

Մուհարէպէ հագգնտա արընան
հալատիսկէր :

—Պօէր ըրեալլարը թրանսվապ
րէիսի հիւքիւմէթի Մ. Քրիսկէիէ
միւրաճաաթլէ թէսլիմ օլուպ հար-
պա նիհայէթ վէրմէյէ թէշվիքիթ
միշլէր իսէ տէ, Մ. Քրիսկէր ճէ-
վապէն ժէնէրալլար, գօմառտալար,
վէ օրտու հալպա տէվաւ իթիթիկ.
ճէ քէնտիսի օ կէօնա պիր հարա-
քէթտէ պուլընմաղա մէզուէն օլմա-
արդընր պիտիրմիշ տիր:

— Լօրտ Ռօպէրթս վէ օրտուսը
հարաքէթ իտուպ 10 միլ գատար
իլէրլէմիչլէր :

— Եւնէրալ Պօ/թ ա 10,000 Պօէր
ասկէրի իլէ Ժէնէրալ Պիւլլըրըն
Եօլընը քէսմիշ տիր :

—Սուհարէպէյէ նէհալէթ յէ.

Իսկ վերլուծելով իշխան ռամում Պո.
էրլերին ընդհանուր թույլանմանություն
ընդ :

— Ճեհէրաւ Յրէն ժալէթի սիւ.
Վարիւերի իւէ իւրլէմէքտէ վէղօ.
էրլէր իսէ կէրի չէքիւմէքտէ տիր.
լէր :

— Լօրտ Ռօպէրթսըն պէյանը
նո նողարէն ալթը հաֆթալա գա
տար մուհարէպէ խիթում պուլուպ
թրանսվաալ աէ Օռաննէ կիպի քեա
միլէն զապթ օլմուչ օլաճագ տըր:

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

Այսֆրանկա մայիս 31-ն է Լեւոնաս-
յա աթիթիէքի թէլէկրաֆիկէրիմի տիր-
«Չարաշնայա կիճէկ Ինկիլիթ օրտու-
սը Իճիթօրիադը գապիթ Իթմիմի տիր-
Րէսուի Ուէսթ—Միհնիթըր կաշիթաթ
րէհիտ հիւքիւմէթ Մ. Քրիւկէրին ին-
կիլիթիէր էլիւնէ էսիթ տիւշտիւկինի ի-
լանի թիթիւն»

ԲՐԷԽՈՐԻԱՌԱՆ ՆՐԱՆԻԱՐՔԵՐԷՐ ԻԼԷ
ԳԱՅԱՆ ՊՈՆՐԷԻՐԻՆ ՀԱՍՈՐԸ ԴԻԱԿԱՐ ԵՂՈՒ
ՊՈՒ ԱԻՆԱՐԷՐԷՐ ԻԼԷ ՍՈՒՐՈՒՆՆ ԱԻՐ ԹԵ-
ՐԱՆ ԻՍՒՄԱՆ ՆՐԳՈՒԱԿ ԱԻՐ ՆՈԳ ՊՈՆՐԷ
ԹԷԼԵՖ ՕՐՈՒՆՆ ՎԷ ԵԱՐԷԼՆԻՄԻՆ ՍՐՈՒԱՐԻ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ի նպաստ վառնայի Ընթերցա-
սիրաց ընկերութեան, այս գինի
տիղի կոնսենայ Սանթրաի թա-
տերաարահին մէջ Ղուքէցիա Գօր.
ճիտ անուն 4 արարուած ողբեր.
Կու թիւը և ծիծաղաշարժ գա-
ւեջտ մ :

Կր յուսանք որ վառնալի հա.
սարակութիւնը իր ներկայութեամբ
կը քաջալիրէ այս երեկոյթը , ո.
րուն արդիւնքը սահմանուած է
Ընթերցանութեան ծաւալումին մէջ
նէջ :

ՆՆԱՆ, Ս. ԹՈՐՈՍԵԱՆ, ՌՈՒՍՃՈՒԲ

Գնումն և վաճառումն գլխավոր
գործածուած հաւակոյրդքօշնիկու
փոխանակութիւն շատ գոհացու
ցիչ պայմաններով . ո եւ է տեղի.
կոթեան համար պէտք է աւել
ցնիլ փոստայի ծախքը պատաս.
խանի համար :

٦٤٨٥.

Կ Ա Մ
(ՄԱՄԻՍ ՊԱՏՄԱՆԵ)

Պուլկարիոյ ազատութենէն ա.
ռաջ Պուլկար ժողովուրդէն ինստ
ու կացը և թրքական հարստահա.
րութիւնները նկարագրող այս գոր
ծը կարժէ որ ամեն հայ կարգալի
կը ծախուի իրաւունքի խմբա.
գրաստունը, Զիւրիպէ Պ. Դ. թիւ.
թիւնճանի քով և Գահիրէ Պ Կ.
Երզնկացեանի խանութը:

ԿԻՆ 50 ՍԼԹ.

Զ Ս Խ Ի Ր Է

ՊՈՒՂՏԱՅ

Վակ. լիպրա	53-57 հէք	հօգ
Արապա »	55-60 »	9. 20/10. — ֆր.
ՅԱՍՈՒԼԵԱ	100 քր/ւ	14/16 »
ԱՐԲԱ		
Լիպրա	40-44 հէք/թ.	5. 10/հ. — ֆր.
ՄՆՄՆՐ		
Արապա լիպրա	55-58	8. — ֆր.
Վակօն »	» »	6. 80-7. »
Վահոն մուամէլէսի արթուն ֆրանգ-		
լէ, Վէ արապա մուամէլէսի կիւմիշ		
ֆրանգլի :		